

ДЕТСКА ГРАДИНА
№ 8 „ХРИСТО БОТЕВ” – гр. ВАРНА

УТВЪРДИЛ:.....

ЕЛИЦА ВЪЛЧЕВА- ДИРЕКТОР

ЗАПОВЕД №168/25.11.2024 г.

ОБЩИ ЦЕННОСТИ И ПРАВИЛА
ЗА ПРОТИВОДЕЙСТВИЕ НА ТОРМОЗА И НАСИЛИЕТО
СРЕД ДЕЦАТА
ОТ ДЕТСКА ГРАДИНА
№ 8 „ХРИСТО БОТЕВ” – гр. ВАРНА

Проблемът за детското насилие и агресия не е нов за нашето общество, от години неговите мащаби се увеличават и съответно се разработват и предприемат различни по своя характер превантивни мерки и действия. Резултати при справянето с насилието могат да се постигнат само чрез обединяване на усилията на всички участници в живота на детската градина (учители, деца, родители и непедagogически персонал), институциите, ангажирани с проблемите на децата и чрез съдействието на обществеността в лицето на граждани, медии, културни институти, както и чрез разработване и внедряване на адекватни на проблема политики.

В ДГ № 8 „Хр. Ботев” гр. Варна отдавна съществува традицията да се поставя акцент във възпитателната работа върху превенцията, върху формирането на просоциално поведение и ранната интервенция в отношенията между децата при индикации за възникнали проблеми.

Отговорността за преодоляването на агресивните прояви на децата и ориентирането им към конструктивно и социално желателно поведение е приоритет и отговорност на всички, работещи в ДГ № 8 „Хр. Ботев” гр. Варна. Богати и разнообразни са дейностите, чрез които се реализира стремежа за установяване на една висока култура на социално компетентно поведение. Това става чрез активна възпитателна работа на учителите в група, чрез модели на позитивно взаимодействие и личен пример от учителите, чрез интензивни занимания по интереси, взаимодействие с други институции.

Осмислянето на свободното време на децата и формирането на чувство на принадлежност и гордост към детската градина е важна стъпка към моделиране на поведение в противовес на агресивното. Успоредно с това активното сътрудничество на родителите и привличането им като партньори е изключително важен фактор за преодоляване на агресивни прояви.

Провеждането на педагогически ситуации по теми, свързани с безопасно поведение, социални умения, информация за правата и задълженията, дискусии, беседи, разговори, ролеви игри, обсъждане на ситуации и казуси, оказват положителни резултати в поведението на децата. Провеждат се индивидуални разговори и консултации на деца и родители от ръководството, учителите и педагогическия съветник.

Взаимодействието с институции извън детското заведение заема особено място в превантивната работа по отношение агресията и насилието сред децата.

Единните правила на общността в детската градина са създадени във връзка с прилагане на Механизма за противодействие на тормоза и насилието в ДГ № 8 „Хр. Ботев“ гр. Варна. Те са неизменна част от превантивните дейности, които се предприемат на ниво детска градина. Тяхната цел е прилагане на цялостен подход за недопускане на тормоз и прояви на насилие сред децата и бързо и ефективно справяне с проявленията на такива.

Правилата са разработени на базата на:

- направената оценка и анализирането на проблема, свързан с наличие и прояви на тормоз сред децата;
- набраните предложения от страна на ръководството на детската градина, педагогическия и непедагогическия персонал;

Правилата съблюдават следните **принципи**:

- Нетолериране и нетърпимост на тормоза и насилието в ДГ № 8 „Хр. Ботев“, гр. Варна
- Ангажираност от страна на всички възрастни в училище.
- Стремение към формиране в цялата общност на култура на социално компетентно поведение от страна на всички деца в живота на детската градина и взаимно уважение.
- Строги граници, които индикират неприемливото поведение, водещо към прояви на тормоз и насилие и прилагане на съответни мерки при преминаването на тези граници.

Правилата гласят следното:

1. В ДГ № 8 „Хр. Ботев“ гр. Варна всички участници в живота на детската градина се уважават взаимно (деца, учители, ръководство, родители, непедагогически персонал).
2. Всички дават най-доброто от себе си, за да поддържат позитивен психологически климат и конструктивни отношения в дух на взаимно разбиране, сътрудничество и толерантност.
3. Всички в ДГ № 8 „Хр. Ботев“ гр. Варна изпълняват съвестно и отговорно своите конкретни ангажименти по превенцията и справянето с тормоза и насилието. Те са следните:

3.1. Задължения на децата:

- Да се уважават и търсят помощ от възрастните при наличие на проблем;
- Изграждане на толерантност и култура на поведение;
- Изграждане на умения за взаимопомощ и споделена култура;

3.2. Задължения на персонала:

3.2.1. Координационният съвет:

- Планира, проследява и координира дейностите за справяне с тормоза на ниво детска градина. Обобщава предложенията на групите и изготвя общи за детската градина ценности, правила и последици.
- Обсъжда и приема процедурите за докладване, регистриране и проследяване на случаите на тормоз.
- Прави мотивирани предложения до директора с цел подобряване на работата.
- Подпомага учителите на груп с материали или консултации със специалисти, съдейства за организиране на периодични обучения на учителите по темата за насилието.
- Всяка година извършва оценка на ситуацията в ДГ № 8 „Хр. Ботев“ гр. Варна чрез различни анкети и методики и я представя пред Педагогически съвет.
- Съхранява протоколите за докладване на случаи на насилие в канцеларията на директор, който е и председател на Координационния съвет.

3.2.2. Учители на групи:

- В началото на годината провеждат ситуации в следобедните занимания, посветени на тормоза и насилието. С помощта на децата приемат ценности, правила и последици при прояви на насилие. Изготвените правила се окачат на видно място за децата.
- Реагират при всеки опит за насилие над дете, съгласно утвърдените процедури и приетите правила и последици.
- За всеки инцидент или проява на насилие попълват протокол, който предават на председателя на Координационния съвет.
- Участват в работата на екипа, сформиран по конкретен случай на дете от групата.
- Провеждат периодично превантивни занятия по проблемите на тормоза, като могат да привличат различни специалисти, напр. Местната комисия за борба стещу противообществени прояви на малолетни и непълнолетни, Инспектор ДПС, и др.
- Информират родителите на родителска среща за дейностите по механизма, както и за приетите правила и процедури. Съдействат за включването им в дейностите на ниво детска градина.

3.3.3. Непедагогически персонал:

- Полагат грижи за предотвратяване на насилнически действия в помещенията в детската градина.
- Познават основните принципи на действие и ги прилагат – правила, последствия, протокол за реагиране на насилие.
- Не допускат прояви на насилие и съобщават за тях на учителя в група, заместник-директор, директор.

3.3.4. Ръководство:

- Ръководството на детската градина създава необходимите условия и предпоставки за изграждане на позитивен психосоциален климат и конструктивни взаимоотношения в дух на толерантност, сътрудничество и партньорство.
- Контролира дейностите по превенция на насилието и тормоза и интервенция в случаите на тормоз.
- Осъществява взаимодействие с извънучилищни институции и организации, имащи отношение към проблема.

3.3.5. Родители:

- Провеждат задълбочени разговори по темата за тормоза и насилието със своите деца.
  - Следят за признаци на упражнен тормоз и насилие над децата си.
  - Незабавно уведомяват ръководството на детската градина, ако станат свидетели на прояви на тормоз и насилие.
  - Активно се включват в мероприятията, организирани на ниво група и на ниво детска градина във връзка с превенцията на тормоза и насилието.
  - Участват в тематични родителски срещи, форуми и други дейности на детската градина.
  - Отправят предложения и при възможност подпомагат ресурсното осигуряване на прилагането на Механизма за противодействие на тормоза и насилието.
4. В ДГ № 8 „Хр. Ботев” гр. Варна се насърчава взаимодействието между децата от различните групи. Така те се опознават взаимно и по този начин се повишава степента на толерантност и партньорство между тях.

5. Учителите и непедagogическия персонал системно повишават своята квалификация във връзка с превенцията на тормоза и своевременната и адекватна интервенция в случаи на такъв.
6. В ДГ № 8 „Хр. Ботев” гр. Варна се създават не само възможности за изява на социално компетентното поведение, но и постиженията и добрите практики по отношение на неговото проявление се популяризират, за да се мултиплицира ефекта от него. Координационният съвет със съдействието на останалите представители на общността осъществява информиране и актуализиране на информацията за наличните ресурси в общността, за съществуващи услуги и програми за превенция и противодействие на насилието и тормоза в детската градина; популяризира реализирани дейности и добри практики чрез информационно табло.
7. ДГ № 8 „Хр. Ботев” гр. Варна активно взаимодейства със служби, организации и специалисти по проблемите на децата и намира добри партньори и приятели в лицето на: Местната комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни, Отдел „Закрила на детето“, Инспектор ДПС и др.
8. За подкрепа и съдействие на семействата и децата във връзка с превенцията на тормоза и насилието и интервенцията при прояви на такъв, детското заведение насочва към подходящи здравни и социални услуги.

Основното е в доброто взаимодействие между детска градина, семейство и деца. Ролята на семейството е безспорна в този процес и ако родителите не използват своя възпитателен потенциал, ефектът от нашата работа не винаги е гарантиран поради характера на отношенията дете – детска градина.